

A választók többségének nem volt elfogadható miniszterelnök-jelöltünk

Minek tulajdonítja Kövér László a Fidesz gyenge szereplését, miért nem voltak képesek hitelesen kormányképes alternatívát felmutatni? — kérdezte munkatársunk egyebek közt a pártfrakció elnökétől.

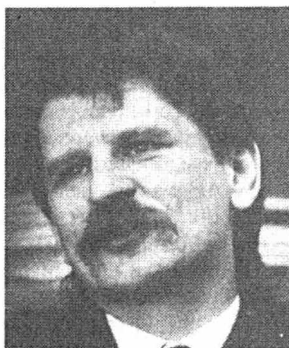
— A választás mennyire stabilizálta a demokráciát, illetve a pártstruktúrát?

— Stabilizáló tényező, hogy négy év folyamatos kormányzása után, ami a térség országait figyelembe véve példátlan, elérkeztünk a második szabad választásokig, ahol fordulat történt — mondta Kövér László. — Értem ezen, hogy az eddig kormányzók ellenzékebe szorultak. Stabilizál a választás abban a tekintetben is, hogy ugyanaz a hat párt került be az Országgyűlésbe, amelyik négy évvel korábban, és kiszorultak nemcsak a függetlenek, de azok apró pártocskák is, melyeknek csak egy-egy képviselője volt a Házban. Ez ellen ható tényezőként említhetem viszont az MSZP és az SZDSZ ilyen nagyarányú győzelmét, továbbá a kisgazdapárt relatív megerősödését, ami azt a veszélyt vetíti előre, hogy a most tömegesen a baloldalra áramló szavazók reményeikben és vágyaikban csalatkozva újra elindulnak az ellenkező pólus irányába és nem állnak meg középen. Nem tekinthető még a magyar pártpolitikai struktúra kialakultnak, mert valójában nincs a polgári középnek tömegbázisa. És meggyökeresedett szavazótáborokról sem beszélhetünk. Leszámítva a kormánykoalíció maradék szavazóit, hiszen csak irracionális kötődéssel magyarázható, hogy a koalíció egy ilyen négyéves kormányzati tevékenység után, teljesen esélytelenül meg tudott őrizni ennyi szavazatot. Míg a másik oldalon az MSZP-nek van a jelenlegi szavazatárányához képest töredéknyi biztos szavazója, azaz akik kilencvenben is rájuk voksoltak. A két pólus között lévő tömeg az elmúlt négy évben nagy utat járt be, az MDF-től, az SZDSZ-től a Fideszen át vissza az SZDSZ-ig, illetve az MSZP-ig. Ez a mozgás szerintem a jövőben is jellemző lesz a magyar választói magatartásra, ami egyáltalán nem stabilizálja a politikai életet.

— A Fidesz jóval várakozáson aluli szereplését milyen okoknak tulajdonítja?

— Mondhatnám, hogy a „bőség zavarával” küszködünk. Egyfelől kiemelném, a Fidesz — részben önhibájából, részben azon kívül — nem tudta elhiteni, hogy valóban az MDF-kormány leváltására játszik. Önmagában az is ele-

gendő volt ehhez, hogy az MSZP-től is határozott távolságot igyekezett tartani. Az MSZP 33 százalékat főleg annak tudom be, hogy radikális fordulatot akart az ország, s ebbe nem nagyon fért bele a Fidesz következetesen középen maradó magatartása. Másfelől a Fidesz nem volt képes hitelesen kormányképes alternatívát felmutatni. Nem volt Boross Péterhez, Hom Gyulához és Kunce Gáborhoz képest a választók tömegei számára elfogadható miniszterelnök-jelöltünk, s ez is a kormányképesség hiányát sugallta.

Kövér László

FOTÓ: HABIK CSABA

— Mi volt ennek az oka?

— Nagyon egyszerűnek tűnik a válasz: a korhatár feloldásával, valamint négy év parlamenti, illetőleg önkormányzati munkájával sem sikerült kompenzálni az induló hátrányt, amit a Fidesz eredetileg generációs jellege jelentett. „Két szék között a pad alá estünk” — mondta az egyik megyei választmányi ülés felszólalója —, hiszen a Fidesz már nem tűnt generációs pártnak, illetve a közép- és idősebb korosztályok még nem fogadtak el bennünket más párt-hoz hasonló minőségű erőnek.

— A jövőt nézve nem fenyegeti-e a Fideszt a generációs sötét szűkülés veszélye?

— Ez a dilemma csupán egy a sok közül, amivel a Fidesznek a jövőben meg kell küzdenie. Szerintem a következő négy évnek — miként így volt ez az elmúlt négy esztendőben is — a fiatal generációk lesznek a legnagyobb vesztesei. Ez pedig a jövőben erkölcsi köteleességévé teszi egy olyan pártnak, amelynek a frakciója ismét csak javarészt fiatal emberekből áll, hogy nemzedéki szemüvegen keresztül is vizsgálja a törvényhozás asztalára kerülő előterjesztéseket. Mindemellett a Fidesznek végig kell mennie

azon az úton, melyen a korhatár föloldásával elindult. Remélem, velünk együtt „öregszik” szavazóbázisunk is. Nem hiszem, hogy görcsösen ragaszkodniuk kellene valamilyen ifjúsági imázshoz.

— Lát-e esélyt arra, hogy a Fidesz-frakció sikeresen szerepeljen, hiszen a legkisebb képviselőcsoportjuk lesz a parlamentben?

— Ezt 1990-ben sem hitte senki. És a méltányosság kedvéért nem hallgatható el, hogy kilencvenkettő végéig a Fidesz nem teljesen érdemtelenül, s főleg a parlamenti teljesítményére alapozva volt rendkívül népszerű. Ez pedig azt bizonyítja, hogy a Fidesz 22, majd később néhány fővel bővült frakciója képes volt ugyanazt a terhet cipelni, mint más, nagyobb vagy jóval nagyobb létszámú képviselőcsoportok. Ezt erre a ciklusra is biztatónak tekintem, még akkor is, ha az idei választások mentén megalakuló parlamentet övező figyelem nem lesz akkora, mint négy éve.

— A vártnál gyengébb választási szereplés nem vezethet-e a párt felmorzsolódásához vagy más párthoz tagozódásához?

— Vidéken járva azt tapasztaltam, hogy a csalódottságon és a szomorúságon kívül egyfajta dacot váltott ki a választási eredmény a Fidesz tagságából, sőt bizonyos értelemben a szimpatizánsokból is. Szerintem a Fideszben megvan az erő és az elszántság a talpra állásra. Az emberek sajnálnák kidobni azokat az éveket, melyeket a Fideszre áldoztak. Másrészt sok „fő tanácsot” kapunk arra, miként kéne felszámolni magunkat, s melyik pártra kellene beolvadnunk. Akik ezeket a tanácsokat megfogalmazzák, azok nem ismerik a Fidesz tagságát, az itt lévő emberek véleményét. Bármilyen alternatíva könnyebben keresztülvihető lehetne, mint például a Fidesz és az SZDSZ fúziójára tett kísérlet. Nem beszélve arról, hogy a két pártot — ellentétben az előző négy évvel — a kormánypárti és az ellenzéki határmezsgye is el fogja választani.

— Végül egy személyes kérdés. Várható-e változás a frakció élén, és ha felkérnék, vállalná-e újra a képviselőcsoport irányítását?

— Ezt nem lehet tudni előre, hiszen új képviselőcsoport alakul majd. A frakciónak — amelyet a Fidesz alapszabálya szerint a választási listavezetőnek kell majd összehívnia — első ülésén kell megválasztania a frakcióelnököt. Ami engem illet, ha felkérést kapok, vállalom a megméretést.